

Symulacja lotu rakiety **Soyuz**

Autorzy:

Paweł Rok, Michał Kołodyński, Igor Płoszaj

Opiekun projektu:

Michał Grendysz

Wstęp

Celem projektu było stworzenie symulacji komputerowej wprowadzenia na orbitę rakiety kosmicznej.

Metodologia

Do stworzenia symulacji użyto języka programowania Python. Skorzystano z danych rakiety Soyuz i zasymulowano jej lot. Na początku rozważono wszystkie siły działające na raketę podczas lotu oraz wypisano potrzebne wzory.

Siły działające na raketę (rys.1)

- $\mathbf{v}$ - prędkość całkowita
- $\mathbf{v}_r$ - prędkość radialna
- $\mathbf{v}_t$ - prędkość tangencjalna
- $\mathbf{T}$ - siła ciągu
- $\mathbf{F}_g$ - siła grawitacji
- $\mathbf{F}_o$ - siła oporu powietrza
- $\mathbf{R}$ - odległość od środka Ziemi
- λ - długość geograficzna od miejsca startu
- ϕ - kąt między wektorem ciągu a osią rakiety
- θ - kąt między promieniem wodzącym a osią rakiety

Wzory

$$\frac{\Delta m}{\Delta t} = \frac{T}{I_{sp} \cdot g_0}$$

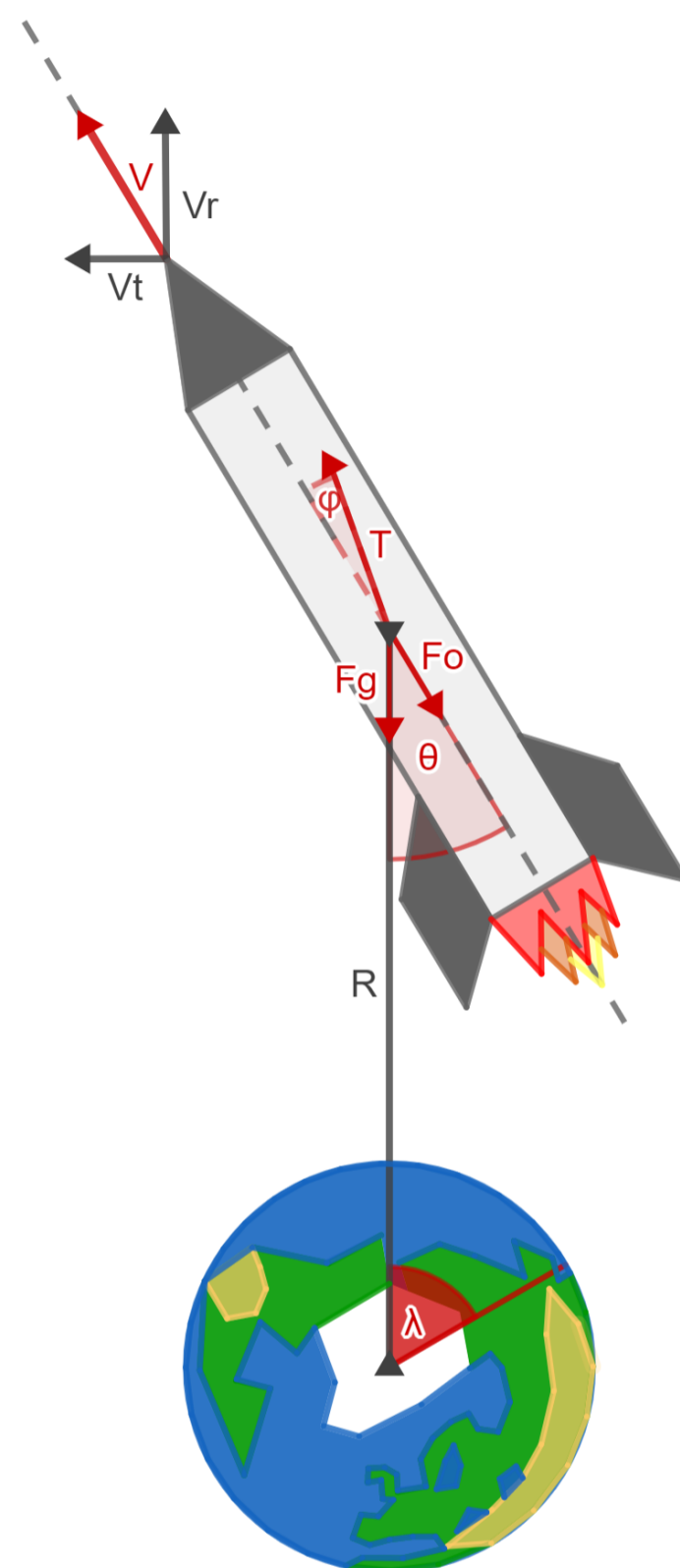
$$\theta = \arccos\left(\frac{v_r}{\sqrt{v_r^2 + v_t^2}}\right)$$

$$a_r = \frac{\sum F_r \cos(\theta - \phi) \cdot T(R) - \frac{GMm}{R^2} - \cos(\theta) \cdot \frac{(v_r^2 + v_t^2)\rho(R)}{2} SC_d}{m}$$

$$a_t = \frac{\sum F_t \sin(\theta) \cdot \frac{(v_r^2 + v_t^2)\rho(R)}{2} SC_d + \sin(\theta - \phi) \cdot T(R)}{m}$$

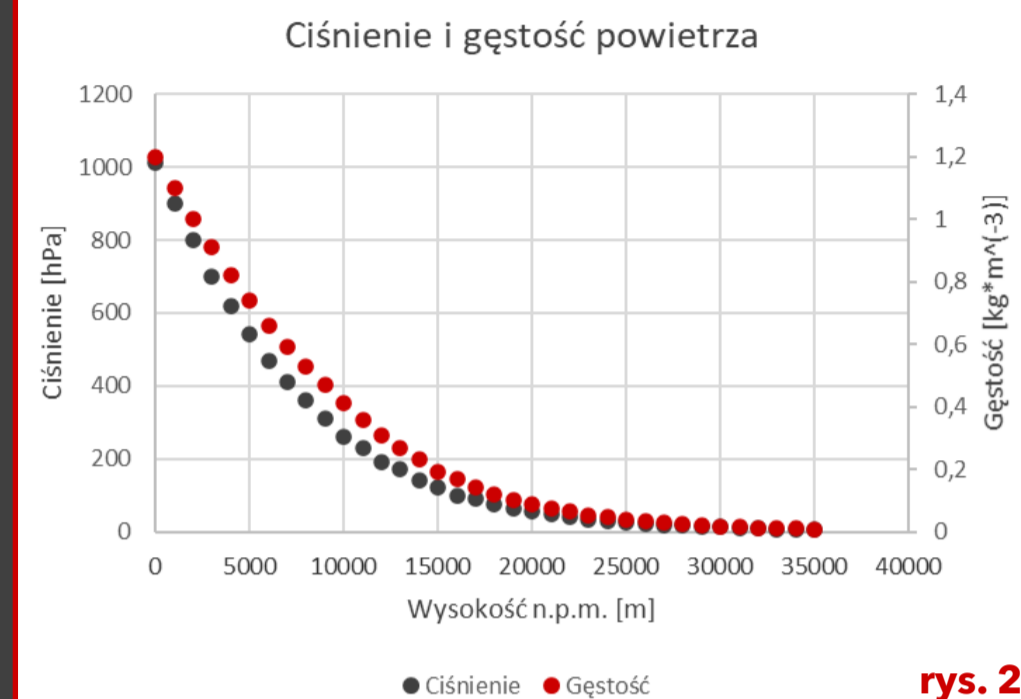
- Δm - różnica masy
- Δt - różnica czasu
- g_0 - przyspieszenie ziemskie
- G - stała grawitacji
- M - masa Ziemi
- m - masa rakiety
- I_{sp} - impuls właściwy
- a_r - przysp. radialne
- a_t - przysp. tangencjalne
- S - powierzchnia czołowa
- C_d - współczynnik oporu aerodynamicznego

Schemat sił i oddziaływań

rys. 1

Zastosowany model atmosfery

rys. 2

Założenia projektu

- Wektor prędkości lotu rakiety pozostaje równoległy z osią podłużną rakiety
- Przyjęty zostaje model międzynarodowej atmosfery standardowej różniący się od atmosfery rzeczywistej (rys. 2)
- Rozważona zostaje jedynie grawitacja Ziemi, która jest stała
- Brak siły nośnej rakiety
- Brak momentu aerodynamicznego
- Rakieta traktowana jest jako punkt materialny
- Punkt startu znajduje się na wysokości 0 m n.p.m.
- W symulacji nie uwzględnia się ruchu obrotowego Ziemi